

Yttrande

Datum
2020-04-22Diarienummer
Fi2019/04318/BBRegeringskansliet
Finansdepartementet
103 31 Stockholmfi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Modernare Byggregler – Förutsägbart, flexibelt och förenklat, SOU 2019:68

Regeringen har gett SBR tillfälle att lämna synpunkter på Kommitténs för modernare byggregler slutbetänkande *Modernare byggregler – förutsägbart, flexibelt och förenklat*, SOU 2019:68. SBR har följande synpunkter.

SBR:s ställningstagande

- SBR avstyrker förslaget om ett nytt regeringsuppdrag om reformering av Boverkets byggregler.
- SBR avstyrker förslaget om inrättande av den nya myndigheten Byggkravsnämnden.
- SBR avstyrker förslaget att avskaffa funktionen Kontrollansvarig.
- SBR tillstyrker förslaget om att förtydliga reglerna om arbetsplatsbesök.
- SBR avstyrker förslaget om ett nytt regeringsuppdrag om kontrollplaner.

SBR vill i övrigt lämna nedanstående synpunkter på kommitténs slutbetänkande.

Allmänt om yttrandet

I detta yttrande inriktar sig SBR primärt på att ta ställning till ett urval av de förslag som kommittén har lämnat.

Yttrandet baseras också på det faktum att SBR tycker att nuvarande regelsystem är logiskt och i princip fungerar bra för sitt ändamål.

Reformering av Boverkets byggregler

Kommittén föreslår att Boverket ska ges i uppdrag av regeringen att reformera Boverkets byggregler, BBR.

Våra byggregler har sitt ursprung i Plan- och Bygglagen, PBL. Genom Plan- och Byggförordningen, PBF ger sedan lagstiftaren Boverket uppdraget att förtydliga PBL genom att utfärda föreskrifter, som sedan samlas i Boverkets Författningssamling, BFS.

Här har vi alltså en fungerande kedja av lagstiftning som har sitt ursprung i PBL. Gällande BBR så hittar vi källan i PBL kap. 8 § 4 dvs. de 10 tekniska egenskapskraven. I BBR hittar vi förtydliganden för vissa av dessa tekniska egenskapskrav.

Vår uppfattning är att om man vill ha modernare byggregler ska man börja med att reformera PBL innan man reformerar lagens forskrifter.

I detta fall ska man ha i minnet att en lag faktiskt bör och ska vara tolkningsbar. Denna möjlighet att tolka lagen bör också avspeglas i föreskrifterna. BBR är idag tolkningsbar och baseras på funktion och bör så bibehållas.

Vidare stöder vi vårt yttrande på att BBR faktiskt fungerar bra om man bara läser föreskrifterna. Detta låter kanske konstigt, men i våra kontakter med berörda konsulter är det inte ovanligt att så är fallet. En av orsakerna till detta är att branschregler i allt högre utsträckning övertar ett normerat byggande. Dessa normer som byggmaterialbranschen samt försäkringsbolagen vill se, ställs sedan mot de minimikrav som PBL anger.

Vår slutsats är att om man skiljer på lagens och marknadens krav så fungerar BBR idag mycket bra.

Byggkravsnämnden

Kommittén föreslår att det inrättas en ny myndighet som ska ge förhandsavgöranden om vissa krav på byggnadsverk kan antas komma att uppfyllas och att kommunernas byggnadsnämnder ska vara bundna av sådant förhandsavgöranden.

SBR anser att nuvarande system med domstolsförfarande vid parternas olika regeltolkning samt att i princip samma föreslagna förfarande redan tillämpas, fast under ett annat namn.

Kontrollansvariga

Kommittén föreslår att det nuvarande systemet med kontrollansvariga avskaffas.

Det är tydligt att Kommittén inte har förstått den roll som tilldelats den kontrollansvarige i PBL kap. 10 § 11. I paragrafens andra punkt anges att den kontrollansvarige ska *"se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser följs samt att nödvändiga kontroller utförs"*.

Denna punkt feltolkas ofta. Avsedd mening ska vara *"se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser följs, av byggherren samt att nödvändiga kontroller utförs av byggherren"*.

Med denna lydelse tydliggörs den kontrollansvariges verkliga uppgift, nämligen se till att byggherren klarar sitt ansvar att uppfylla PBL:s krav på den byggnadsåtgärd som ska utföras.

Det är denna bevakning av byggherrens kontroll som sedan ska redovisas i den kontrollansvariges utlåtande.

Denna bevakning är, rätt utförd, kanske den viktigaste tillsynsåtgärden gällande byggherrens ansvar. Kontrollerna kan vara av varierande art, men om de inte alls utförs kan det bli många allvarliga byggfel under byggnadsåtgärdens utförande.

Vad det gäller mindre byggherrar är den kontrollansvariges bevakning att man följer PBL kraven oftast ett måste, men här har den kontrollansvarige också en roll att informera om PBL kraven även om lagen inte innehåller någon informationsplikt.

Till SBR:s expertgrupp för kontrollansvariga har vi ca 300 anslutna certifierade kontrollansvariga. Vid våra symposier, 4 st. per år, har vi under året diskuterat denna fråga internt. Samtliga anser att ett beslut att avskaffa kontrollansvariga enligt PBL vore förkastligt.

Man måste återigen komma ihåg att våra kontrollansvariga värnar om PBL:s krav, inte branschkraven. Många av de byggfel som kommittén hänvisar till har sitt ursprung i de sistnämnda.

Förtydligande av arbetsplatsbesök

Kommittén föreslår att det som ska gås igenom vid ett arbetsplatsbesök förtydligas.

SBR har i flera år arbetat med att ta fram ett standardprotokoll ungefär i linje med kommitténs förslag. Dessutom anser vi att byggherren borde ha närvaroplikt vid byggnadsnämndens arbetsplatsbesök.

SBR tillstyrker förslaget, men vill gärna se kompletteringar.

Förtydligande av kontrollplaner

Kommittén föreslår att Boverket bör få i uppdrag av regeringen att utfärda verkställighetsföreskrifter om kontrollplaners utformning i enlighet med det bemyndigande som Boverket har i PBF kap. 10 § 22.

SBR anser att kontrollplaners utformning redan är mycket bra föreskrivet i PBL kap. 10 § § 6-8. Om alla berörda parter höll sig till vad som där anges, behövs inga ytterligare föreskrifter gällande kontrollplaner.

SBR avstyrker därmed förslaget.

Björn Edebrand
VD SBR

Mats Löfgren
Handläggande SBR